

בדרכו של ה"בית ישראל"*

אה"ח 1234567

דבר היסוד

ביום ההילולא השביעי להסתלקות רבן של ישראל, כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו ה"בית ישראל" זכר צדיק וקדוש לברכה, זכותו תגן עלינו, התכנסנו לחנוכת הבית של בית המדרש הגדול לתורה ולתפלה, שהוקם ב"ה על שמו ולזכרו הקדוש והטהור.

קטונתי מלדבר על גדולתו וקדושתו של כ"ק מרן ה"בית ישראל" זכר צדיק לברכה, אולם, יורשה לי לומר מילים ספורות, מה היה ה"בית ישראל" עבור כלל ישראל, עבור היהדות החסידית בכלל, ועבור חסידות גור בפרט, אחרי השואה והחורבן הנורא של יהדות אירופה, שבה נהרסה ונחרבה יהדות פולין ובתוך עם ה' אשר הועלה על המוקד, נספו המוני חסידי גור, על גדולי התורה והיראה שבהם. מי יתנה גודל החורבן, ועצמת ההרס, אבל זאת נחמתנו בעניינו, כי ב"ה זכה כ"ק מרן ה"בית ישראל" להחזיר העטרה ליושנה, ולקומם מחדש את מלכות גור.

* פורסם ב"המודיע", ה' אדר ב' תשמ"ד, מתוך דברים בחנוכת הבית של בית המדרש "בית ישראל" בישיבת "חידושי הרי"ם"

כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל, הוא אשר הלהיב מחדש, לבות של אלפים מישראל, לתורה ולחסידות. אלפי בתים מישראל, מלאים קדושה וטהרה, כמו מחדש מכוחו, והשפעתו הקדושה לא הוגבלה לארץ ישראל בלבד, אלא הלכה והתפשטה בכל תפוצות הגולה – בארצות הברית ובארצות אירופה. הוא קיים הנאמר בחז"ל: "לא זז משם, אלא מוליך ומביא, מעלה ומוריד, עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת אש".

ישיבת חידושי הרי"ם, הנושאת את שמו של האדמו"ר הראשון לבית גור, גאונה ופארה של יהדות פולין, בעל ה"חידושי הרי"ם" זצוק"ל, הישיבה שהוקמה ביזמתו הברוכה של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, זכתה שגם את בית המדרש "בית ישראל" החליט כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א להקים ליד הישיבה, וכבר ביום השלושים להסתלקות ה"בית ישראל" זצוק"ל ירינו כאן את אבן הפינה לבית קדוש וגדול זה.

השכנות הזו, של בית המדרש "בית ישראל" עם ישיבת חידושי הרי"ם, גורמת בוודאי נחת רוח מרובה, בשמי מרום, לכ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל.

זכתה ישיבתנו הקדושה, חידושי הרי"ם, וזכינו אנחנו, שבהתחלת בניית הישיבה, בחודש אלול תשכ"ג, ובעת חנוכת הבית, בחודש סיון תשכ"ט, השתתף עוד עמנו כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, ובברכתו הקדושה, בעת חנוכת הבית, קרא על הישיבה את הפסוק "עץ חיים היא

למחזיקים בה". ואכן זכינו, ב"ה, שהולך ומתפתח כאן "עץ חיים", גדול וקדוש, לתורה, לתפילה, ליראה ולחסידות, בראשותו ובנשיאותו של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, הקב"ה יאריך ימיו ושנותיו מתוך בריאות טובה וכל טוב.

אח"ח 1234567

בעת חגיגת חנוכת הבית של הישיבה, בשנת תשכ"ט, הודענו שמתכוננים להקים בקרבת מקום שכון חרדי, על שמו ולזכרו של מנהיג אגודת ישראל הרב ר' יצחק מאיר לוי זצ"ל, בשם "קרית הרי"ם לוי", קריה שתשמש כשכון טוב, בסיס איתן, וחומה בצורה, סביב הישיבה. והנה, ב"ה, הוקמה קריה לכבוד ולתפארת, ואי"ה בקרוב יכנסו לתוכה עוד 120 משפחות, בשעה טובה ומוצלחת, והקריה תכלול קרוב לשלש מאות משפחות, קריה עם מוסדות חינוך וכולל אברכים לתפארת.

אוצר החכמה

לפני שבע שנים, בעת יריית אבן הפנה לבית המדרש "בית ישראל", בישרנו כי בע"ה יוקם על מגרש זה גם בית אבות לזקנים, בית אבות חרדי. והנה ב"ה זכינו שאנו יורים היום אבן-פינה לבית אבות חרדי זה, בשם "אהלי יעקב", שהוא יהיה בוודאי, בע"ה, גם מעיין-ברכה ומקור כספי לא מבוטל, לטובת קיומה והחזקתה של הישיבה.

ה"בית ישראל", בספרו הקדוש פי ויקהל, אומר:

חכמינו ז"ל אמרו, כי בכל יום משבעת ימי המילואים, הקים משה רבנו את המשכן, ופרקו בו ביום. ובפי פקודי,

ביום חנוכת המשכן, נאמר: "ויהי בחודש הראשון בשנה השנית באחד לחודש **הוקם המשכן**", אומרים חז"ל, במדרש פי פקודי, כי באותו היום **הוקם** המשכן מעצמו, לא על ידי משה רבנו אלא ע"י הקב"ה.

אומר על כך ה"בית ישראל" זצוק"ל:

זה בא להודיענו שלא מספיק רק מעשה בני אדם, בכל מפעל קדוש, אף אם משקיעים בו הרבה כוח ועמל, כדי להעמידו על תילו, אלא נזקקים לעזרת הקב"ה, כי הרי ראינו שלמרות שמשה רבנו הקים את המשכן ופרקו במשך שבעת ימים, אבל ביום החנוכה הוקם המשכן מעצמו בעזרת הקב"ה.

המשנה

הרבה עמל, כח ויגיעה הושקעו במשך השנים כדי להקים את הישיבה הקדושה, את המקדש-מעט, משכן לה', בית המדרש "בית ישראל". נתפלל לה' שיקויים גם "הוקם המשכן", ונזכה לעזרת הקב"ה שהישיבה הקדושה ובית המדרש יהיו מגדלי-אור, בהם יגדלו ויתחנכו בנינו, לתורה ומצוות, ליראה וחסידות, בדרך הסלולה לנו בידי רבותינו הקדושים, מאורי ישראל זכרונם לברכה, לתפארת מורשת אבותינו.

1234567 ח"ח

שבע יפול צדיק וקם*

תמונה

כמי שההשגחה העליונה זיכתה אותו להגיש עזרה צנועה להקמת קרית ישיבת חידושי הרי"ם, ברצוני להודות לריבון העולמים, שחנן אותי אז, לפני 25 שנה, בשנת תשכ"א, בשכל ובינה, ובעוז דקדושה, לבקש באותם הימים, מאת ראש עירית תל אביב דאז, מר מרדכי נמיר, לאשר 12 דונם קרקע, בצפון העיר ובמקום הכי גבוה של תל-אביב, ברמת החייל, עבור ישיבת חידושי הרי"ם.

מר נמיר שאל אותי אז: היתכן? הרי בסך הכל יש לכם ישיבה קטנה בתל-אביב, ברחוב פרץ, ומהיכן באה לך מחשבה כזו, לבקש עבורה מגרש בגודל של 12 דונם?

עניתי למר נמיר: לצערנו ולדאבונו הגדול, שאלתך מוצדקת. כי בשואה האיומה, בה נשבר ונחרב בית ישראל באירופה, עלו גם על המוקד רבבות אלפי חסידי גור. אולם, זכינו ב"ה שיש המשך לחסידות גור, והיא משגשגת, ועולה ופורחת. נתקיים בה "וקווי ה' יחליפו כח". הולך וגדל,

* פורסם ב"המודיע", כ"ח תשרי תשמ"ז, מתוך דברים ב"דינר היובל" של ישיבת "חידושי הרי"ם"

בעזרת ה' ובחסדיו, דור צעיר של חסידי גור, בממדים נרחבים כאלה, שקרית הישיבה שתקום על מגרש זה, תהיה צרה מלהכיל את המאות הרבות של התלמידים שיתחנכו בה.

ואכן, הישיבה בנשיאות פטרונה ומקימה, כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, תוכננה באופן כזה שתוכל לקלוט 600 תלמידים. נכון הוא, שתכנון נועז זה עורר פקפוקים וספקות, אצל רבים, שחשבו שהתוכנית יומרנית מדי, וספק אם נוכל לעמוד בה. אבל, אשרינו שזכינו לכך, שאי"ה, לא רחוק היום, ונצטרך לחשוב על הרחבת הישיבה והגדלתה.

והיות שרצונו של אותו צדיק, כ"ק מרן בעל ה"אמרי אמת" זצוק"ל, היה שגם בתל אביב תקום ישיבה, בצביונה ואופיה של ישיבת "שפת אמת" בירושלים, ורצונו הפך ב"ה למציאות, ובתל אביב קם מרכז גדול המפיץ תורה וחסידות כשאיפתו, ברצוני לסיים באימרת קודש שלו.

אוצר החכמה

חכמינו ז"ל אמרו שבכל יום משבעת ימי המילואים הקים משה רבנו את המשכן ופרקו. ושאל האדמו"ר זצוק"ל: לשם מה פירק משה כל יום את המשכן, והקימו מחדש?

השיב האדמו"ר זצ"ל, ששבע ההקמות הללו היו כעין הכנה לשבע הנפילות של משכן ד' ומקדשו שהיו: במדבר, בגלגל, בשילה, בנוב, בגבעון, בית המקדש הראשון ובית המקדש השני.

משה רבנו חזה מראש את שבע הנפילות האלה, ולכן

תיקן אותן, בשבע הקמותיו את המשכן, כדי שהנפילות
הללו לא תהיינה ח"ו נצחיות, אלא המשכן, משכן העדות
לישראל, יקום מחדש, אחרי כל נפילה, בבחינת "שבע יפול
צדיק וקם".

הדור שלנו היה עד לנפילה האיומה והמזוויעה, השואה
הנוראה באירופה, אולם הוא זכה ב"ה לראות במו עיניו
שמתקיים בנו, בעם ישראל כולו, וגם בציבור הגדול
והקדוש חסידי גור, את ההבטחה של "שבע יפול צדיק
וקם". עם ישראל ממשיך ב"ה להתקיים, כל חלק שבו
מתאושש ומשקם את הריסותיו, וב"ה, יש המשך לחסידות
גור הגדולה והמפוארת, גם בארץ, וגם בגולה.

במעמד חגיגי זה, נאמר כולנו "הודו לה' כי טוב, כי
לעולם חסדו", ונתפלל שנזכה יחד עם נשיא הישיבה, כ"ק
מרן האדמו"ר שליט"א, לקבל פני משיח צדקנו במהרה
בימינו.

מדור מס' 5

העתונות והספרות החרדית דף הצלה

ת"ת 5782

★ נצחונה של מסירות

מדור מס' 5

★ העתונות והספרות החרדית — דף הצלה ★

גדולי ישראל, ראשי מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל, דחפו להקמתן של עתונות וספרות חרדית בשעתו, כאנטי-תיזה לעתונות והספרות החילונית, שסחפו אחריהן רבים-רבים מבני היהדות החרדית באירופה שבין שתי מלחמות העולם. הם קבעו אז את הפסוק "ויגזול את החנית מיד המצרי ויכהו בחניתו", כהוראה שיש ללחום נגד כל ה"איזמים" החילוניים בנשקם-הם, והנשק המושחז ביותר היה נשק העתונות והספרות.

ואכן הצליחה אגודת ישראל הצלחה גדולה בהקמת עתונות וספרות אגודאית ענפה, שעמדו על רמה גבוהה, והדפו אחורה את גלי ההסתה-וההדחה שהגיעו מצד התנועות החילוניות.

גם בארץ ישראל קמו עתונות וספרות אגודאית בהיקף רחב, כשחוד המחץ של העתונות החרדית מהווה זה ארבעים שנה ימונה של אגודת ישראל העולמית "המודיע". במדור זה מאמר שכתב המחבר ליובלו ה-35 של "המודיע", בו הוא מדגיש את הישגיו של עתון משובח זה, תוך כדי סיפורים אישיים על המאמצים לביסוסו ולחיזוקו של בטאון אגודת ישראל העולמית.

נצחונה של מסירות*

אוצר החכמה

הנני כותב שורות אלה של ברכה ליובלו ה-35 של "המודיע" בקנדה הרחוקה, בה אני עושה בענייני אגודת ישראל העולמית, אך גם מן המרחק הזה הנני חש התרגשות ביום זה שבו אנו חוזרים אחורה 35 שנה, ליום שבו נוסד בטאונה של אגודת ישראל העולמית, כאשר אפשר לציין בסיפוק ובגאווה כי הוא מילא, וממלא, את התקוות ששמו בו ואת השליחות שהוטלה עליו.

קשה במסגרת מאמר קצר לתאר את כל הטובה והברכה שעתון זה תרם לקיומה ולהתפתחותה של יהדות התורה ואגודת ישראל בעולם, ובמיוחד בארץ-ישראל, ואני גם מסופק אם במסגרת של ספר גדול ניתן יהיה לתאר כל זאת. אבל בוודאי יהיה זה קשה עוד יותר לתאר איך היינו נראים היום, אלמלא היה לנו "המודיע", ובלי התרומה המכרעת שתרום, במישרין או בעקיפין, לכל פעולה ולכל מעשה בבניינה המחודש של יהדות התורה.

בחינה מקיפה של התרומה ההיסטורית של "המודיע"

* פורסם ב"המודיע". י"ט אלול תשמ"ה

צריכה להיעשות ע"י היסטוריונים, שיתעמקו לחקור את התקופה לכל אורכה, ויעקבו אחרי כל ארוע וכל מעשה, תוך כדי בדיקת ההשפעה הישירה והעקיפה שהיתה לבטאונה המרכזי של יהדות התורה על כל אלה. אך יש דרך נוספת, אמנם מצומצמת יותר, לבחינה כזו, והיא מזווית-הראייה האישית של אלה שהיתה להם הזכות להיות מגוייסים ולפעול לארגונה ולשיקומה של יהדות התורה ואגודת ישראל, ובמיוחד לאחר חורבן יהדות אירופה. כאמור, זו ראייה מוגבלת, אך מן הראוי להתייחס לכך בבחינת "אין בכלל אלא מה שבפרט", ויבוא הפרט ויעיד על הכלל כולו.

כמי שזכה לשרת את ציבור יהדות התורה אגודת ישראל במשך קרוב ליובל שנים, כמזכיר כללי של אגודת ישראל באר"י, כסגן ראש עיריית ת"א-יפו וכחבר-כנסת, תפקידים בהם נאבקתי למען חיזוק התורה והדת באר"י, יכול אני להעיד, בבטחון גמור, על החלק העצום, ולפעמים המכריע, של "המודיע", בכל ההישגים, מהקטן ועד לגדול ביותר, שהושגו בשנות קיומו, למען התורה והדת.

"המודיע" ליווה כל דרישה וכל פעולה, כל נושא וכל בעיה, במאמריו ובכתבותיו הוא סייע בהעלאת התביעות הנוקבות של נציגי יהדות התורה, היה שופרם בהבעת קול המחאה נגד מזימות ותכניות מזיקות ליהדות, נגד קיפוחים ועוולות; הוא ליווה באהדה כל עשייה טובה ומועילה, העניק עידוד וחיזוק לעומדים במערכה, וכאמור, לא ניתן לתאר את המהלכים והמעשים בלי זה, ובטוחני, כי כאשר תיכתב בהרחבה ההיסטוריה של אגודת ישראל באר"י

בעשרות השנים האחרונות — יתפוס "המודיע" את אחד הדפים הכי חשובים ומרכזיים בהיסטוריה זו.

"המודיע" בארץ ישראל לא נוצר בחלל ריק, ולאמתו של דבר יש לראות בו המשך ישיר ליוזמות הברוכות בתחום העתונות האגודאית-החרדית, שראשיתן בפולין, באירופה ובאר"י, עם הקמתה של התנועה העולמית של אגודת ישראל.

כבר בתחילת ימי התנועה הבינו מייסדיה הגדולים, ראשי גולת אריאל, כי העתונות עשויה להיות מכשיר מרכזי בהגשמת החזון האגודאי, במובן האידאי והארגוני גם יחד. אגודת ישראל נוסדה ככוח עולמי-מרכזי להתמודדות עם הזרמים החילוניים למיניהם, אשר השתמשו בעיקר ובהרחבה בעתונות, כדי להחדיר את דעותיהם הפסולות וכדי לעקור את הנוער היהודי מאמונה, מתורה ומצוות, וגדולי ישראל בדורות ההם החליטו, כי אין מנוס מלהשתמש באותו נשק עצמו כדי להדוף את התקפותיהם וכדי לבלום את השפעתם המזיקה.

וגם כאן אני יכול להעיד עדות אישית מאותם ימים, כאשר עמדתי אז על הערך העצום של עתון יומי לאגודת ישראל. זכורני הימים שבהם הייתי סמוך לשולחן חותני-זקני, הרה"ח ר' מנדל קמינר ז"ל, גיסו של כ"ק האדמו"ר בעל ה"שפת אמת" זצוק"ל. הוא היה עורכו הראשי ומנהלו של העתון היומי האגודאי "דאס אידישע טאגבלאט" בוורשה. אין לשער את העבודה המסורה והקשה שהשקיע

בקיום העתון, אך זכיתי אז להיווכח בהתעניינות הגדולה של כ"ק האדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור זצוק"ל, איך לא נח ולא שקט למען קיום העתון בכל המובנים.

ורק טבעי היה הדבר כי חתנו הדגול, מנהיגה הבלתי-נשכח של אגודת ישראל, הרב יצחק מאיר לוי זצ"ל, העמיד עצמו כל כולו, לפני 35 שנים, לייסוד העתון "המודיע" באר"י, כשהוא לא מסיח דעתו יום אחד מקיומו של העתון, פועל ומפעיל אחרים, כאשר עד יומו האחרון ממש עמד על המשמר למען קיום "המודיע", בגייסו אמצעים מכל הכיוונים להמשך הופעתו הסדירה.

"המודיע" ידע תקופות שונות מבחינת ביסוסו הכלכלי, ואני זוכר היטב את המשבר הקשה שעבר עליו לפני כ-18 שנה, כשאז התגייס הרי"מ לוי זצ"ל למגבית מיוחדת למען העתון.

שמורה בזכרוני מאז העובדה המאלפת על עבודתו ומסירותו של כ"ק האדמו"ר בעל "בית ישראל" מגור זצוק"ל, שבמסגרת אותה מגבית הגיע במיוחד לתל-אביב, ישב שעות ארוכות במשרדי מרכז אגודת ישראל, כל המוזמנים נכנסו אליו בנפרד, והוא התרים אותם למען "המודיע". כאשר עברו כמה שעות מאז ישב והספיק לקבל הרבה אנשים, וידעתי שהוא מרגיש חולשה, אמרתי לו אולי הדבר יותר מדי קשה עבורו, ואז השיב לי: הלא אתה בעצמך דיברת קודם לפני כל המוזמנים וסיפרת להם כי כך עשה אבי זצ"ל. כאשר נסע ללודז' כדי לגייס כספים

לקיומו של "דאס אידישא טאגבלאט", הרי שאני חייב לעשות עתה כך גם למען "המודיע"...

הדברים הללו מאלפים ומחייבים. הם מעידים באיזו רצינות התייחסו גדולי ומאורי ישראל לקיומו של עתון יומי של אגודת ישראל, וידועות עוד הרבה עובדות, איך עקבו אחר הנעשה, איך התעניינו בדברים הנכתבים, וכמה העירו בכל מקרה שהיה נראה להם כראוי להערה. הם ראו בעתון היומי בן-לוויה חיוני והכרחי לכל המערכה לקיומה והמשכיותה של יהדות התורה, בבנין תורה, חסידות ומוסר, ולכל דבר המועיל לחיזוקה של היהדות.

שלושים וחמש שנים של "המודיע", דבר יום ביומו, מהווה הישג כביר לכולנו. רק מעטים האמינו בתקופה הראשונה כי הדבר יהיה אפשרי, אך המסירות הגדולה ניצחה את כל הפקפוקים, וברור מאליו, כי גדול ורב הוא חלקם של העורכים והעובדים המסורים והנאמנים של "המודיע", שבלעדיהם הדבר לא היה אפשרי.

הבה נקווה להקב"ה, כי "המודיע" יוסיף לשרת את יהדות התורה אגודת ישראל בעבודתה למען תורה ויהדות, ולמען שלטון התורה בארה"ק, עד ביאת משיח צדקנו בב"א.

ה"דינר" השנתי — שבת אחים גם יחד

א"ח"ח 1234567

- ★ ממפגש למעמד ולמאורע
- ★ ישנם ממשיכים לרעיון הקדוש של אגודת ישראל
- ★ תשובתנו לכל נסיונות הטשטוש והסילוף בעם ישראל
- ★ לכבודם של בוני התורה בארץ הקודש
- ★ מאז ועד עתה — בצילא דמהימנותא של אגודת ישראל
- ★ מעמד של התרוממות אשר החכמה
- ★ מעמד-יחדיו לקראת מתן תורה